

บทที่ 2

ทบทวนวรรณกรรมและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังหญิง ในเรือนจำจังหวัดสมุทรสาคร” ผู้ศึกษาได้ค้นคว้าจากเอกสาร ทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง ซึ่งแบ่งเป็นส่วนต่าง ๆ ดังนี้

1. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ
2. แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องในการกระทำผิดวินัย
 - 2.1 ทฤษฎีการเลือก (Choice Theory)
 - 2.2 ทฤษฎีความกดดัน (Strain Theory)
 - 2.3 ทฤษฎีการเรียนรู้ (Social Learning Theory)
3. การกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังหญิงเรือนจำจังหวัดสมุทรสาคร
 - 3.1 การกระทำผิดวินัยตามพระราชบัญญัติราชทัณฑ์
 - 3.2 การกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังหญิง
 - 3.3 สถิติในการกระทำผิดวินัย
 - 3.4 มาตรการในการลงโทษผู้ต้องขังที่กระทำผิดวินัย
 - 3.5 กฎระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง
 - 3.6 เรือนจำจังหวัดสมุทรสาคร
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
5. กรอบแนวความคิด

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ

การตัดสินใจ เป็นกระบวนการสรรหาทางเลือกตามระดับสติปัญญา ลักษณะนิสัย อารมณ์และการเรียนรู้ทางสังคมของบุคคล เพื่อกำหนดพฤติกรรมซึ่งเชื่อว่าจะทำให้บรรลุเป้าหมายได้ (สุทธิ สีนํ้าเงิน, 2541, น. 13) ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจนับเป็นสิ่งสำคัญประการหนึ่งที่มีความเกี่ยวข้องกับกระบวนการตัดสินใจอย่างมาก เนื่องจากในการตัดสินใจเลือกแสดงพฤติกรรมของแต่ละบุคคลนั้น ถึงแม้ว่าจะเป็นพฤติกรรมที่มีลักษณะเดียวกัน แต่อาจมีความแตกต่างกัน

ในรายละเอียดก็ได้ อย่างไรก็ตาม ได้มีนักวิชาการหลายท่านได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ ซึ่งจะนำมากล่าวถึงพอสังเขป ดังนี้

นิวัติ กลิ่นงาม (2522, น. 16) ได้รวบรวมและสรุปปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจไว้ 4 ด้าน ได้แก่

1. ปัจจัยทางด้านสังคม เช่น วัฒนธรรม ประเพณี ค่านิยม ความเชื่อ และหลักธรรมของสังคมนระบบการศึกษาและสิ่งแวดล้อม
2. ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ เช่น อาชีพ การทำมาหากิน รายได้ การเพิ่มผลผลิตอาหารเงินทุน และสิ่งแวดล้อมทางเศรษฐกิจ
3. ปัจจัยทางด้านผู้ตัดสินใจ เช่น ระดับการศึกษา ระดับสติปัญญา ความรอบรู้ในเรื่องต่าง ๆ ประสบการณ์เดิม วุฒิภาวะนิสัย อารมณ์ และความจำเป็นส่วนตัวของผู้ตัดสินใจ
4. ปัจจัยด้านเวลา สถานที่ และข้อเท็จจริง ทั้งนี้เพราะการตัดสินใจที่กระทำในเวลาสถานที่ และข้อเท็จจริงที่ได้รับมีปริมาณและคุณภาพแตกต่างกัน วิธีที่เลือกใช้อาจจะแตกต่างกันด้วย

จันทร์ ชุ่มเมืองปัก (2519, น. 24-25) ได้กล่าวถึงปัจจัยของการตัดสินใจ ซึ่งสรุปได้ว่าการจะตัดสินใจอะไรต้องพิจารณาจากปัจจัย 3 อย่าง ประการแรก ได้แก่ ข้อมูลจากตนเองที่ได้อรรถกถาตนเองอย่างแท้จริง ประการที่สอง การใช้ข้อมูลทางด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม ประการที่สาม ด้านความรู้วิชาการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

นอกจากนี้ปัจจัยทางจิตวิทยาบางตัวก็มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ (อ้างถึงใน สุทธิ สีน้าเงิน, 2541, น. 26-27) ได้แก่ การรับรู้ ค่านิยม และบุคลิกภาพ

1. การรับรู้ (Perception) จะมีอิทธิพลในการกำหนดพฤติกรรมการตัดสินใจของบุคคลให้แตกต่างกันออกไป โดยเฉพาะจะมีอิทธิพลในสถานการณ์การตัดสินใจที่ไม่แน่นอน ข้อมูลในการตัดสินใจไม่เพียงพอ และยังมีบทบาทสำคัญเมื่อจะต้องตัดสินใจเลือกทางที่ไม่มีข้อแตกต่างกันมากนัก ปัจจัยที่กำหนดความสามารถในการรับรู้ ได้แก่ ประสบการณ์ ค่านิยมของแต่ละบุคคล บุคลิกภาพ พื้นฐานทางวัฒนธรรมและลักษณะทางกายภาพของแต่ละบุคคล
2. ค่านิยม เป็นกรอบมาตรฐานซึ่งใช้เป็นกรอบกำหนดทางเลือกของคนจากทางเลือกต่าง ๆ ถือว่ามีบทบาทสำคัญต่อการตัดสินใจ ค่านิยมอาจจะเรียนรู้มาจากพ่อแม่ ครูอาจารย์ เพื่อนฝูง เพื่อนร่วมงาน พื้นฐานทางสังคม สื่อมวลชน และอื่น ๆ
3. บุคลิกภาพ (Personality) ของบุคคลแต่ละคนจะมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ เช่น บางคนอาจจะมีบุคลิกภาพกล้าเสี่ยง กล้าได้กล้าเสีย บางคนชอบปริอในการตัดสินใจ บางคนชอบ

ทดลอง เมื่อพบกับเหตุการณ์เดียวกัน ผู้ตัดสินใจที่มีบุคลิกภาพแตกต่างกันจะเลือกวิธีในการแก้ปัญหาต่างกัน

โดยสรุป จะเห็นว่าปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของมนุษย์นั้นมีหลายด้านด้วยกัน เช่น ปัจจัยทางด้านวัฒนธรรมและสังคม ปัจจัยทางด้านจิตวิทยา ปัจจัยทางด้านสังคมเกี่ยวกับการถูกขัดเกลาจากสถาบันต่าง ๆ ของสังคม เช่น สถาบันครอบครัวก็เป็นปัจจัยหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจแก้ปัญหาของแต่ละบุคคลทั้งทางตรงและทางอ้อม เพราะสถาบันครอบครัวจะเป็นสถาบันแรก ที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรม บุคลิกภาพของแต่ละบุคคล ซึ่งบุคลิกภาพและอุปนิสัยของแต่ละคน ที่แตกต่างกันก็จะมีผลต่อการรับรู้ที่แตกต่างกัน ซึ่งจะส่งผลต่อลักษณะการตัดสินใจในเหตุการณ์หรือปัญหาต่าง ๆ ที่แตกต่างกันไปด้วย

แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับผู้ต้องขังกระทำผิดวินัย

ทฤษฎีการเลือก (Choice Theory)

ทฤษฎีการเลือกมองว่าการละเมิดกฎหมายของคน เช่น ขโมยของ ขायยาเสพติด หรือ ยกพวกตีกัน เกิดจาเหตุผลส่วนตัวหลายเหตุผล รวมถึงความอยาก การแก้แค้น ความต้องการ ความโกรธ ความหึงหวง ความคับแค้น ความมีทิฐิ เป็นต้น แต่เมื่อเหตุผลส่วนตัวได้มีการชั่งน้ำหนักระหว่างการที่ได้มาซึ่งผลประโยชน์ และผลที่ตามมาจากการประกอบอาชญากรรม คือบทลงโทษต่าง ๆ แนวคิดของทฤษฎีการเลือกหรือทฤษฎีการเลือกอย่างมีเหตุผล (Rational choice theory) ได้แตกแขนงจากแนวคิดของสำนักดั้งเดิมคือทฤษฎี เจตจำนงอิสระ (Free will) นั่นเอง ทฤษฎีการเลือกมองว่า อาชญากรรมเป็นคนมีเหตุผลในการตัดสินใจ ได้ใช้เหตุผลชั่งน้ำหนักของการกระทำแล้ว พฤติกรรมสามารถควบคุมหรือยับยั้งได้ถ้าอาชญากรกลัวการถูกลงโทษ

แนวความคิดของ ซีซาร์ เบกกาเรีย (Cesare Beccaria) ให้นิยามของคนว่า เป็นผู้ที่ยึดหลักสิทธิผลประโยชน์ เป็นคนที่เห็นแก่ตัว และมองตัวเองเป็นหลัก ดังนั้นจึงมีความจำเป็นต้องมีการลงโทษมาเป็นตัวสกัดให้เกิดความกลัวต่อความผิดที่คิดจะทำ ในขณะที่ทฤษฎีการเลือกมองว่า คนจะละเมิดกฎหมายเมื่อได้ตัดสินใจเสีย เมื่อทบทวนแล้วทั้งด้านปัจจัยส่วนบุคคล (ความต้องการเงิน แก้แค้น ความตื่นเต้น และความสนุกสนาน) และปัจจัยด้านสถานการณ์ (เป้าหมายที่ต้องการได้รับการป้องกันเพียงพอจากเจ้าหน้าที่ตำรวจหรือไม่) ดังนั้นก่อนที่จะเลือกทำผิดอาชญากร ผู้ใช้เหตุผล (reasoning criminal) ได้ประเมินความเสี่ยงที่จะเกิดด้วยการพิจารณาไตร่ตรองแล้ว และคาดคะเนถึงโทษสถานหนักที่จะได้รับ โดยใช้ค่านิยมของอาชญา

กรเรื่อง “กล้าได้ กล้าเสีย” เมื่อได้พบทวนด้วยเหตุผลต่าง ๆ แล้ว เขาจะตัดสินใจที่จะประกอบอาชญากรรมตามประเภทที่ต้องการ ได้มีการซึ่งนำหน้าการกระทำและผลที่จะเกิดขึ้น การซึ่งนำหน้าดังกล่าว อาชญากรอาจเล็งคิดที่คิดทำผิดก็ได้ ถ้าผล (ถ้าถูกจับได้) การลงโทษจะรุนแรง พิจารณาแล้วได้ไม่คุ้มเสียนั่นเอง เช่น อาชญากรอาจเล็งความคิดที่จะบุกเข้าไปโจรกรรมทรัพย์สินของคนในหมู่บ้าน เพราะไปสังเกตแล้วเห็นว่ามียอดสายตรวจของตำรวจตรวจตราอยู่ตลอดเวลา อาชญากรจึงย้ายที่ไปก่ออาชญากรรมที่อื่นแทน (Crime displacement) การเรียนรู้ (learning) และประสบการณ์ (experience) เป็นองค์ประกอบที่สำคัญของโครงสร้างทฤษฎีการเลือก (Akers, 1990) อาชญากรอาชีพ (Career criminal) รู้จักข้อจำกัดของตนเองรู้ว่าเมื่อไหร่ควรหยุด เมื่อไหร่ควรเสี่ยง และอาชญากรที่มีประสบการณ์อาจจะเลิกอาชีพอาชญากร เมื่อเขาเกิดความเชื่อว่าการเสี่ยงในการประกอบอาชญากรรมมีมากกว่าประโยชน์ที่จะได้รับบุคลิกภาพและวิถีชีวิต (lifestyle) ของอาชญากร มีผลต่อการควบคุมตัวเองอย่างยิ่ง เช่น อาชญากรเลือกจะประกอบอาชีพอาชญากรรมมากกว่าปฏิบัติตามแนวทางของสังคม เพราะเป็นวิถีชีวิตของเขา

โครงสร้างของอาชญากรรมตามแนวคิดทฤษฎีการเลือกในการตัดสินใจจะประกอบอาชญากรรมนั้น จะมีองค์ประกอบดังนี้

1. จะประกอบอาชญากรรมที่ไหน
2. ลักษณะของเป้าหมายเป็นอย่างไร
3. หนทางที่จะทำให้การประกอบอาชญากรรมสำเร็จ

จากโครงสร้างดังกล่าว ทฤษฎีการเลือกได้ขยายความโครงสร้างแต่ละข้อในความหมายดังต่อไปนี้

1. การเลือกสถานที่ก่ออาชญากรรม (choosing the place of crime) อาชญากรจะเลือกสถานที่ เพราะเขาต้องรู้ว่าสถานที่นั้น เมื่อเขาประกอบอาชญากรรมแล้วเขาจะหนีพ้นการจับกุมของตำรวจได้ ยกตัวอย่างเช่น เด็กขายยาบ้าจะขายในละแวกบ้านของตน เพราะถ้ามีสายตรวจเข้ามา เพื่อน ๆ ของเด็กจะเตือนเด็กได้ว่าอันตรายกำลังมาถึง

2. การเลือกเป้าหมาย (choosing targets) เลือกเป้าหมายเพราะอาชญากรต้องการทำงานของตัวเองให้สำเร็จ คือ การเลือกในสิ่งที่ต้องการนั่นเอง เช่น อาชญากรต้องการขโมยของในบ้าน อาจแกล้งไปกดกริ่งประตูเพื่อให้แน่ใจว่าไม่มีใครอยู่บ้าน จึงจะบุกเข้าไปขโมยของแต่ถ้ามีคนมาเปิดประตูอาจจะแกล้งถามหาคนแล้วบอกว่าได้ที่อยู่มา เป็นต้น

3. เรียนรู้เทคนิควิธีการของการเป็นอาชญากร (learning criminal techniques) การเรียนรู้เทคนิคช่วยให้หลุดรอดจากการถูกจับกุมได้ เช่น คนที่ใช้ยาเสพติดรู้ว่าตำรวจมักตรวจรอยเข็มฉีดยา จึงหาวิธีการ

อื่นซึ่งเรียนรู้จากพวกที่ติดยาเสพติดด้วยกันว่าถ้าใช้วิธีนี้แล้ว เช่น เผาแล้ว สูดดมจะหลุดรอดจากการถูกจับได้ (สุดสงวน สุธีสร, 2546, น. 62-64)

ทฤษฎีความกดดัน (Strain Theory)

ทฤษฎีความกดดันพัฒนาจากทฤษฎีสภาพไร้บรรทัดฐาน (Anomie) ซึ่งหมายถึงสภาพที่ผู้คนไม่เคารพต่อกฎเกณฑ์ของสังคม (Normlessness) เอมิล เดิร์ค ไฮม์ (Emile Durkheim) นักสังคมวิทยาชาวฝรั่งเศสได้เสนอหลักสำคัญเกี่ยวกับการเกิดอาชญากรรมไว้ 2 ประการ คือ ประการแรกถือว่าอาชญากรรมเป็นสิ่งธรรมดาในสังคม เป็นสิ่งที่มีอาจจะหลีกเลี่ยงได้เป็นลักษณะของสังคมที่มีสุขภาพดี เป็นสิ่งที่จะต้องลงทุนแก้ไขเพื่อควมมีเสถียรภาพในสังคม และเสถียรภาพนี้เองที่ทำให้เกิดสิ่งใหม่ ๆ อันเป็นรากฐานของความเจริญในสังคม อาชญากรรมเป็นตัวการสำคัญที่ทำให้สังคมเปลี่ยนแปลง ในบางกรณีอาชญากรรมยังมีผลโดยตรงต่อความพร้อมที่จะเปลี่ยนแปลงอีกด้วย กล่าวคือ อาชญากรรมบางอย่างสะท้อนถึงพฤติกรรมในรูปแบบใหม่ แม้ว่าเราจะไม่ยอมรับพฤติกรรมนั้น ๆ โดยดูขงปฏิภาณก็ตาม

หลักสำคัญประการที่สอง ซึ่งเดิร์คไฮม์ได้วางเอาไว้ก็คือ การนำคำว่า “Anomie” (สภาพไร้บรรทัดฐาน) มาใช้เดิร์คไฮม์ได้อธิบายได้ว่า สภาพไร้บรรทัดฐานหมายถึง สภาพที่กฎเกณฑ์แห่งความประพฤติไม่มีความชัดเจนเพียงพอ ทำให้ผู้คนมีอาจจะคาดคะเนพฤติกรรมของผู้อื่นได้ อาจจะกล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือว่ากฎเกณฑ์ที่กำหนดไว้แล้วนั้นมิอาจจะเป็นแนวทางในการแสดงพฤติกรรมในบางสถานการณ์ได้ คือ คนแสดงความประพฤติโดยไม่เคารพกฎเกณฑ์นั่นเอง

ความคิดเรื่องสภาพไร้บรรทัดฐานของเดิร์คไฮม์มีลักษณะเป็นนามธรรมยังไม่มีความชัดเจนเพียงพอต่อการอธิบายสาเหตุของการเกิดอาชญากรรม แต่เขาก็ควรได้รับคำสรรเสริญในฐานะที่ได้เป็นผู้ปูพื้นฐานเพื่อการอธิบายเรื่องนี้ให้ชัดเจนในสมัยต่อมา เป็นผู้วางหลักความคิดเกี่ยวกับวัฒนธรรมรองที่ทำให้เกิดอาชญากรรม ซึ่งจะได้นำเสนอในเรื่องที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมรองเป็นการเฉพาะ

เรื่องสภาพไร้บรรทัดฐานนี้ โรเบิร์ต เมอร์ตัน (Robert Merton) นักอาชญาวิทยา ชาวอเมริกันได้อธิบายให้ทราบว่า โครงสร้างของสังคมได้กดดันให้บางคน มีการกระทำที่ผิดกฎหมาย เขากล่าวว่าโครงสร้างของสังคมทุกสังคมมีสิ่งธรรมดา ๆ อยู่ 2 ประการ คือ ประการแรกเป้าหมายของชีวิต อันได้แก่ เกียรติยศ ความมั่นคง และความมีอำนาจ ล้วนเป็นสิ่งที่ทุกคนปรารถนาจะได้รับ ประการที่สองวิธีการที่จะทำบรรลุเป้าหมายดังกล่าวหากใช้วิธีการที่สังคมยอมรับ หรือวิธีการที่ถูก

ต้องตามกฎหมายก็คือว่าพฤติกรรมที่ไม่เบี่ยงเบน หากใช้วิธีการที่ผิดกฎหมายก็คือว่ามีพฤติกรรมที่เบี่ยงเบนอาชญากรรมก็จะเกิดขึ้น

เมอร์ตันได้ตรวจสอบลักษณะต่าง ๆ ของวัฒนธรรมของสังคมอเมริกัน และได้กำหนดแบบของการปฏิบัติตนเพื่อการปรับตัวให้เป็นไปตามเป้าหมายและวิธีการทางสังคม เขาได้กล่าวถึงแบบของการปรับตัวไว้ 5 แบบ คือ (1) การคล้อยตาม (Conformity) (2) การเปลี่ยนแปลง (innovation) (3) การยึดพิธีการ (Ritualism) (4) การหลบตัว (Retreatism) และ (5) การขัดขึ้น (Rebellion)

แบบของการปรับตัวทั้ง 5 แบบนี้ อาจพิจารณาได้จากตารางดังต่อไปนี้

ตารางที่ 2.1

แบบของการปรับตัวของบุคคลในสังคม

แบบของการปรับตัว	เป้าหมายที่กำหนดไว้ตามวัฒนธรรมของสังคม	วิธีการที่ใช้กันอยู่
1. การคล้อยตาม	+	+
2. การเปลี่ยนแปลง	+	-
3. การยึดพิธีการ	-	+
4. การหลบตัว	-	-
5. การขัดขึ้น	±	±

หมายเหตุ: + หมายถึง การคล้อยตาม

- หมายถึง การไม่คล้อยตาม

± หมายถึง การไม่คล้อยตามแต่มีการกำหนดเป้าหมายและวิธีการใหม่ขึ้นมา

ตารางที่ 2.1 แสดงให้เห็นว่า การปรับตัวแบบที่ 1 เป็นพฤติกรรมปกติ แบบที่ 2 มีการเบี่ยงเบนด้านวิธีการซึ่งอาจจะทำให้เกิดอาชญากรรมได้ แม้จะยึดเป้าหมายของสังคม แบบที่ 3 ปฏิเสธเป้าหมายของสังคมแต่ยังยึดวิธีการที่ถูกต้อง เช่น การทำพิธีทางศาสนา การปรับตัว แบบที่ 3 นี้ อาชญากรรมน่าจะไม่มีเกิดขึ้น แม้จะปฏิเสธเป้าหมายของสังคม แบบที่ 4 เป็นการปรับตัวที่ไม่ยอมรับทั้งเป้าหมายและวิธีการ เป็นพวกหลบหนีจากโลกแห่งความเป็นจริง เช่น พวกจรจัด พวกติดยาเสพติด เป็นต้น ถือเป็นพฤติกรรมเบี่ยงเบนแบบและเป็นอาชญากรรม แบบที่ 5 เป็นการปรับตัวที่ไม่ยอมรับทั้งเป้าหมายและวิธีการของสังคม และกลับสร้างเป้าหมายและวิธีการใหม่ การปรับ

ตัวแบบนี้อาจนำไปสู่การประกอบอาชญากรรมการเมืองได้ เช่น การก่อกบฏ การก่อการร้าย เป็นต้น

เมื่อได้พิจารณาการปรับตัวทั้ง 5 แนว ดังได้กล่าวมาแล้วก็พอจะตัดสินใจได้ว่าการปรับตัวแบบที่ 2 แบบที่ 4 และแบบที่ 5 อาจจะทำให้เกิดอาชญากรรมขึ้นได้

ทฤษฎีของเมอร์ตันนี้อาจจะเรียกได้อีกอย่างหนึ่งว่า ทฤษฎีเป้าหมายและวิธีการ (The Goals and Means Theory) กล่าวคือ อาชญากรรมเกิดขึ้นจากการใช้วิธีการที่ผิดกฎหมาย โดยมุ่งจะไปบรรลุเป้าหมายที่สังคมต้องการ

ทฤษฎีการเรียนรู้ (Social Learning Theory)

เป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มทฤษฎีทางพฤติกรรม Albert Bandura เชื่อว่าคนไม่ได้เกิดมาเพื่อความรุนแรง แต่ได้เรียนรู้ที่จะก้าวร้าวจากประสบการณ์ชีวิต ประสบการณ์เหล่านี้รวมถึงการสังเกตพฤติกรรมของคนอื่นที่แสดงออก ความก้าวร้าว เพื่อมุ่งหวังผลจากความก้าวร้าวนี้ นอกจากนี้ยังได้ดูจากการภาพยนตร์ หรือโทรทัศน์ที่ชื่นชม คนที่มีพฤติกรรมก้าวร้าว และแสดงออกซึ่งความรุนแรง เมื่อเด็กมีการเรียนรู้และเลียนแบบ (Modeling) ความรุนแรงจากผู้ใหญ่ เมื่อเติบโตขึ้นได้เห็นรูปแบบของความรุนแรง ซึ่งปฏิบัติต่อเนื่องในการมีความสัมพันธ์ทางสังคม เช่น ลูกเห็นพ่อตีแม่ ยอมให้พ่อทำเช่นนั้น เมื่อโตขึ้นเด็กคนนี้จะกลายเป็นคนที่ชอบตีลูก และภรรยาของตนเอง การเรียนรู้ ขบวนการเลียนแบบพฤติกรรม (Behavior Modeling)

สรุปได้ว่า พฤติกรรมเบี่ยงเบนของคนเรานั้นน่าจะเกิดจากการสังเกต และลอกเลียนแบบตามตัวแบบในสภาพแวดล้อมที่เขาอยู่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งจากตัวแบบที่กระทำ พฤติกรรมเบี่ยงเบนแล้วได้รับการเสริมแรง จะมีโอกาสได้รับการลอกเลียนแบบมากยิ่งขึ้น ตัวแบบตามแนวความคิดของแบบคูรานัน อาจแบ่งออกได้เป็น 2 ลักษณะ คือ ตัวแบบที่เป็นชีวิตจริง (Live Model) และตัวแบบที่เป็นสัญลักษณ์ (Symbolic Model) อันได้แก่ ตัวแบบในภาพยนตร์ โทรทัศน์ หรือหนังสือ เป็นต้น

การกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังหญิงเรือนจำจังหวัดสมุทรสาคร

การกระทำผิดวินัยตามพระราชบัญญัติราชทัณฑ์

พ.ร.บ. ราชทัณฑ์ มาตรา 31 ผู้ต้องขังจะต้องปฏิบัติตามระเบียบและข้อบังคับของเรือนจำ

พ.ร.บ. ราชทัณฑ์ มาตรา 35 เมื่อผู้ต้องขังคนใดกระทำความผิดวินัย ให้เจ้าพนักงานเรือนจำผู้มีหน้าที่พิจารณาโดยถ่องแท้ แล้วลงโทษสถานใด หรือหลายสถานดังนี้

1. ภาคทัณฑ์
 2. งดการเลื่อนชั้นโดยมีกำหนดเวลา
 3. ลดชั้น
 4. ตัดการอนุญาตให้ได้รับการเยี่ยมหรือติดต่อไม่เกิน 3 เดือน เว้นแต่กรณีที่ระบุไว้ในมาตรา 8 แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (คือการเยี่ยมของทนาย)
 5. ลดหรืองดประโยชน์และรางวัลทั้งหมดหรือแต่บางส่วน
 6. ขังเดี่ยวไม่เกิน 3 เดือน
 7. ขังห้องมืดไม่มีเครื่องหลับนอน ไม่เกิน 2 วัน ในสัปดาห์หนึ่ง โดยความเห็นชอบของแพทย์
 8. เชี่ยนคราวหนึ่งไม่เกิน 20 นาที ในความควบคุมของแพทย์ แต่ห้ามเชี่ยนคราวต่อไป เว้นแต่จะล่วงพ้นเวลา 30 วัน จากวันที่เชี่ยนคราวที่แล้ว ถ้าผู้ต้องขังเป็นหญิงห้ามเชี่ยน
 9. ตัดจำนวนวันที่ได้รับการลดวันต้องโทษจำคุก ตามมาตรา 32 (6) ในกรณีและเงื่อนไขอย่างใดจะลงโทษดังระบุไว้ข้างต้นให้กำหนดไว้ในกฎกระทรวง
- พ.ร.บ. ราชทัณฑ์ มาตรา 36 ถ้าปรากฏว่า ผู้ต้องขังที่จะได้รับโทษดังกล่าวมาในมาตรา 35 นั้น ป่วยเจ็บ หรือมีเหตุอันควรอย่างอื่นใดซึ่งจะยกขึ้นพิจารณาจะงดการลงโทษนั้นไว้ก่อน ก็ได้
- อนึ่ง พนักงานเจ้าหน้าที่อาจเพิกถอนการลงโทษอย่างใด ๆ เสียได้เมื่อมีเหตุสมควร แต่ต้องได้รับอนุญาตจากผู้บัญชาการเรือนจำ
- พ.ร.บ. ราชทัณฑ์ มาตรา 37 ในกรณีที่ผู้ต้องขังได้กระทำความผิดอาญา และความผิดนั้นเป็นความผิดเพียงลหุโทษหรือความผิดต่อ มาตรา 45 แห่ง พ.ร.บ.ราชทัณฑ์นี้ก็ดี ความผิดฐานประทุษร้ายแก่ทรัพย์สินของเรือนจำก็ดี ฐานพยายามหลบหนีก็ดี แทนที่จะนำเรื่องนี้เสนอต่อเจ้าหน้าที่ เพื่อดำเนินการสอบสวน หรือฟ้องร้องตามกฎหมาย ให้ผู้บัญชาการเรือนจำมีอำนาจวินิจฉัยลงโทษทางวินัย ตามมาตรา 35 แห่ง พ.ร.บ. นี้ได้

ข้อความตาม มาตรา 37 ไม่ตัดสิทธิเอกชนที่จะเป็นโจทก์ยื่นฟ้องคดีอาญา หรือคดีแพ่ง
ดั่งบัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

กฎกระทรวงฯ ข้อ 99 ก่อนที่จะลงโทษแก่ผู้ต้องขังฐานผิดวินัยจกต้องทำ ให้โอกาสแก่
ผู้ต้องขังได้ชี้แจงว่าตนมีข้อแก้ตัวอย่างไรหรือไม่

ผู้มีอำนาจในการลงโทษผู้ต้องขัง

พัศดีมีอำนาจในการพิจารณาลงโทษผู้ต้องขังตามกฎกระทรวงฯ ดังนี้

กฎกระทรวงฯ ข้อ 100 พศดีเรือนจำที่มีผู้บัญชาการเรือนจำโดยตำแหน่ง มีอำนาจลง
โทษฐานผิดวินัยดังต่อไปนี้

1. ภาคทัณฑ์
2. ตัดการอนุญาตให้ได้รับการเยี่ยมเยียนหรือติดต่อไม่เกิน 2 เดือน
3. งดการเลื่อนชั้นไว้ไม่เกิน 6 เดือน
4. ขังเดี่ยวไม่เกิน 1 เดือน

พัศดีเรือนจำที่มีผู้บัญชาการเรือนจำโดยเฉพาะมีอำนาจลงโทษดังนี้

1. ภาคทัณฑ์
2. ตัดการอนุญาตให้ได้รับการเยี่ยมเยียนหรือติดต่อไม่เกิน 1 เดือน
3. งดการเลื่อนชั้นไว้ไม่เกิน 3 เดือน

กฎกระทรวงฯ ข้อ 101 สารวัตรเรือนจำมีอำนาจลงโทษเช่นเดียวกับพัศดีเรือนจำ ที่มี
ผู้บัญชาการเรือนจำโดยตำแหน่ง

กฎกระทรวงฯ ข้อ 102 เมื่อพัศดีหรือสารวัตรเรือนจำได้ลงโทษตามอำนาจแล้ว ให้
รับรายงานผู้บัญชาการเรือนจำ ส่วนการลงโทษนั้นให้ดำเนินไปได้

ผู้บัญชาการเรือนจำมีอำนาจสั่งให้หยกการลงโทษ หรือลด หรือเพิ่มโทษได้ หากจะมี
การสั่งการแก้ไขดังกล่าวนี้ต้องสั่งภายใน 3 วัน นับตั้งแต่ได้รับรายงาน พันกำหนดนี้แล้วให้ถือว่า
ไม่แก้ไขถ้าได้รับการลงโทษไปก่อนแล้ว คำสั่งแก้ไขมีผลเพียงในส่วนที่จะดำเนินการต่อไป

กฎกระทรวงฯ ข้อ 103 ผู้บัญชาการเรือนจำมีอำนาจลงโทษทุกสถานตามที่บัญญัติไว้
ในพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 2479

การกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังหญิง

การลงโทษผู้ต้องขังหญิงกระทำผิดวินัย เมื่อผู้ต้องขังหญิงกระทำผิดวินัยเรือนจำ ใน
ส่วนที่เกี่ยวกับการปกครองผู้ต้องขังให้ปฏิบัติตามกฎหมาย กฎข้อบังคับ ตลอดจนระเบียบแบบ

แผนต่าง ๆ ซึ่งกำหนดไว้ให้เกิดความสงบเรียบร้อย ในการใช้ชีวิตอยู่ร่วมกันจำเป็นต้องมีวินัย และ บทลงโทษเป็นเครื่องมือกำกับดูแลเฉพาะผู้ต้องขังที่อยู่ร่วมกัน จำเป็นต้องมีวินัย และบทลงโทษ เป็นเครื่องมือกำกับดูแล เพราะผู้ต้องขังที่อยู่ร่วมกันจำนวนมากมีความแตกต่างกันทางพื้นฐาน การศึกษาความเป็นอยู่จากสังคมหลายรูปแบบ ก็ย่อมเกิดการกระทบกระทั่งการฝ่าฝืนระเบียบ วินัยได้เสมอ ๆ การลงโทษผู้ต้องขังกระทำผิดวินัยจำเป็นต้องกระทำ

ให้ถูกต้องตามกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับด้วยเช่นกัน เพื่อมิให้เกิดปัญหาตามมา ภายหลังหากมีการลงโทษทางวินัยด้านความยุติธรรมแล้ว ย่อมเป็นผลดีต่อการบริหารงานเรือนจำ เหตุที่ถือได้ว่าเป็นการกระทำผิดวินัย ซึ่งจะต้องได้รับโทษทางวินัย ดังนี้ ผู้ต้องขังหญิงจะต้องปฏิบัติ ตามระเบียบและข้อบังคับของเรือนจำ หากผู้ต้องขังหญิงคนใด เมื่อผู้ต้องขังคนใดกระทำผิดวินัย ให้เจ้าพนักงานเรือนจำผู้มีหน้าที่พิจารณาโดยถ่วงแท้แล้วลงโทษสถานหนึ่ง สถานใด หรือหลาย สถานดังนี้

1. ภาคทัณฑ์
2. งดการเลื่อนชั้นโดยมีกำหนดเวลา
3. ลดชั้น
4. ตัดการอนุญาตให้ได้รับการเยี่ยมหรือติดต่อไม่เกิน 3 เดือน เว้นแต่กรณีที่จะระบุไว้ใน มาตรา 8 แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (คือการเยี่ยมของทนาย)
5. ลดหรืองดประโยชน์และรางวัลทั้งหมดหรือแต่บางส่วนบางอย่าง
6. ขังเดี่ยวไม่เกิน 3 เดือน
7. ขังห้องมืด ไม่มีเครื่องหลับนอน ไม่เกิน 2 วัน ในสัปดาห์หนึ่ง โดยความเห็นชอบของ แพทย์
8. เชี่ยนคราวหนึ่งไม่เกิน 20 นาที ในความควบคุมของแพทย์ แต่ห้ามเชี่ยนคราว ต่อไป
9. ตัดจำนวนวันที่ได้รับการลดวันต้องโทษจำคุก ตามมาตรา 32 (6)

ในกรณีและเงื่อนไขข้อใดจะลงโทษดังระบุไว้ข้างต้นให้กำหนดไว้ในกฎกระทรวง มาตรา 36 ถ้าปรากฏว่าผู้ต้องขังที่จะได้รับโทษดังกล่าวมาในมาตราก่อนนั้น ป่วยเจ็บหรือมีเหตุอันควร อย่างอื่นใด ซึ่งจะต้องยกขึ้นพิจารณา จะงดการลงโทษนั้นไว้ก่อนได้

สถิติในการกระทำผิดวินัย

จากสถิติของผู้ต้องขังหญิงที่กระทำผิดวินัยในเรือนจำจังหวัดสมุทรสาคร ตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2546-2549 (ตารางที่ 1.1) แสดงให้เห็นว่าจำนวนของผู้ต้องขังกระทำผิดวินัย ปี 2546 โดยแยกตามลักษณะการกระทำผิด คือ ทะเลาะวิวาท จำนวน 15 คน ทำร้ายร่างกาย จำนวน 20 คน และลักทรัพย์ จำนวน 10 คน รวม 45 คน ปี 2547 ทะเลาะวิวาท จำนวน 18 คน ทำร้ายร่างกาย จำนวน 18 คน และลักทรัพย์ จำนวน 12 คน รวม 48 คน ปี 2548 ทะเลาะวิวาท จำนวน 21 คน ทำร้ายร่างกาย จำนวน 16 คน และลักทรัพย์ จำนวน 17 คน รวม 54 คน ปี 2549 ทะเลาะวิวาท จำนวน 23 คน ทำร้ายร่างกาย จำนวน 19 คน และลักทรัพย์ จำนวน 15 คน รวม 57 คน จะเห็นได้ว่าทุกลักษณะความผิดที่กล่าวมามีจำนวนผู้ต้องขังที่กระทำผิดวินัยเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ

มาตรการในการลงโทษผู้ต้องขังหญิงที่กระทำผิดวินัย

1. การลงโทษภาคทัณฑ์ กฎกระทรวงฯ ข้อ 104 การภาคทัณฑ์นั้นพึงกระทำเมื่อ
 - 1) ความผิดที่ผู้ต้องขังกระทำไปไม่ร้ายแรง และ
 - 2) ผู้ต้องขังได้สำนึกถึงความผิดที่ได้กระทำไปนั้นแล้ว

กฎกระทรวงฯ ข้อ 105 การลงโทษภาคทัณฑ์ให้กระทำโดยวิธีเรียกตัวมาว่ากล่าวสั่งสอนให้ประพฤติตัวอยู่ในระเบียบวินัยต่อไป
2. การตัดการอนุญาตให้ได้รับการเยี่ยมเยียน หรือติดต่อกับบุคคลภายนอก

กฎกระทรวงฯ ข้อ 106 กำหนดให้ตัดการอนุญาตได้ดังกล่าวในกรณี ดังต่อไปนี้

 - 1) ประพฤติผิดระเบียบข้อบังคับอันมิใช่สำหรับการเยี่ยมเยียน หรือติดต่อกับบุคคลภายนอก
 - 2) พยายามหลบหนี หรือหลบหนีไปแล้วแต่ได้ตัวคืนมา
 - 3) นำเข้ามาหรือมีสิ่งของต้องห้ามไว้ในเรือนจำ
 - 4) นำสิ่งของซึ่งมิใช่ของตนออกนอกเรือนจำโดยมิได้รับอนุญาต
3. การงดการเลื่อนชั้น

กฎกระทรวงฯ ข้อ 107 การงดเลื่อนชั้น จะกระทำได้กรณีต่อไปนี้

 - 1) กระทำตามที่ระบุไว้ในข้อ 2 หมายเลข (2) หรือ (3) หรือ (4)
 - 2) ทำให้ทรัพย์สินของหลวงหรือของผู้อื่นเสียหายโดยประมาท
 - 3) กระทำการให้เกิดเหตุขัดขวางในการงานของผู้ต้องขังอื่นโดยประมาท

4. การลดชั้น

กฎกระทรวง ฯ ข้อ 108 กำหนดให้กระทำได้ในกรณีต่อไปนี้

- 1) ทำให้เกิดเหตุตามข้อ 3 หมายเลข (2) หรือ (3) โดยเจตนา แต่ไม่เกิดการเสียหายร้ายแรง
- 2) กระด้างกระเดื่องต่อคำสั่งของผู้บังคับบัญชาซึ่งต่ำกว่ายศคือลงมา
- 3) ก่อการวิวาทขึ้นกับผู้ต้องขังอื่น แต่ไม่ถึงมีเหตุร้ายแรง
- 4) เล่นการพนัน
- 5) ดื่มสุรา สูบกัญชา ฝิ่น หรือเสพของเมาอื่น ๆ
- 6) คำสั่งของต้องห้าม

5. การลดรางวัล

กฎกระทรวง ฯ ข้อ 109 การลดรางวัลนั้น พึงกระทำได้ในกรณีต่อไปนี้

- 1) ทำให้ทรัพย์สินของผู้อื่นเสียหาย
- 2) ก่อการวิวาทกับผู้อื่นในขณะที่ทำการงาน
- 3) ละทิ้งหรือเพิกเฉย ต่อการงานอันเป็นหน้าที่ การลดรางวัลนั้น พึงลดตามส่วนที่เห็นสมควรแก่ความผิด

กฎกระทรวง ฯ 110 ลดรางวัลนั้นพึงกระทำในกรณีตามกำหนดไว้ ในกฎกระทรวง ข้อ 109

เมื่อเกิดผลเสียหายขึ้น และผู้ต้องขังกระทำผิด ในกรณี ที่กำหนดนั้น โดยจงใจจะให้มีการเสียหายเกิดขึ้น

6. การขังเดี่ยว

กฎกระทรวง ฯ ข้อ 111 การขังเดี่ยวพึงกระทำในกรณีต่อไปนี้

- 1) กระด้างกระเดื่องต่อเจ้าพนักงาน ซึ่งมีอำนาจบังคับบัญชาเรือนจำตั้งแต่ชั้นยศคือขึ้นไป
- 2) ทะเลาะวิวาทกับผู้ต้องขังอื่น 2 ครั้งขึ้นไป
- 3) เป็นเจ้ามือเล่นการพนัน หรือ สมคบกับผู้ต้องขังอื่นเล่นการพนัน ตั้งแต่ 2 ครั้งขึ้นไป
- 4) ดื่มสุรา สูบกัญชา ฝิ่น หรือเสพของเมาอย่างอื่น ตั้งแต่ 2 ครั้งขึ้นไป
- 5) มีของต้องห้าม ในจำพวกที่เป็นเครื่องมือ อันเป็นอุปกรณ์ในการหลบหนี
- 6) คำสั่งของต้องห้าม

กฎกระทรวง ฯ ข้อ 118 การขังเดี่ยวให้กระทำโดยวิธีแยกผู้ต้องขังรับโทษจากผู้ต้องขังอื่นและคุมขังไว้ ในที่ซึ่งจัดขึ้นเป็นพิเศษ ห้ามติดต่อหรือพูดจากับผู้อื่นทั้งสิ้น

ให้พัศดีจัดให้มีผู้คอยตรวจรักษาการขังเดี่ยว ให้เป็นไปตามวรรคก่อนและสังเกต
เมื่อมีอาการเจ็บป่วย จะต้องมีการรักษาพยาบาล

7. การขังห้องมืด

กฎกระทรวงฯ ข้อ 112 การขังห้องมืดพึงกระทำในกรณีต่อไปนี้

- 1) ก่อการวิวาทกับผู้ต้องขังอื่นเนื่อง ๆ
- 2) พยายามทำร้ายร่างกายเจ้าพนักงาน
- 3) ก่อการรบกวนวาย แต่ไม่ร้ายแรง
- 4) จงใจหลีกเลี่ยงการงาน
- 5) จงใจขัดคำสั่งผู้บังคับบัญชา
- 6) พยายามหลบหนี

กฎกระทรวงฯ ข้อ 119 ห้องมืดที่จะต้องใช้ เป็นที่ขังของนักโทษนั้น ต้องให้แพทย์ได้
ตรวจเห็นชอบด้วยว่า ไม่ผิดอนามัยอย่างร้ายแรง

8. การเขียน

กฎกระทรวงฯ ข้อ 113 การเขียนพึงกระทำในกรณีดังต่อไปนี้

- 1) สมคบกับเพื่อก่อความไม่สงบเรียบร้อย
- 2) พยายามหรือทำร้ายร่างกายเจ้าพนักงาน
- 3) พยายามหลบหนี
- 4) ขัดคำสั่งผู้บังคับบัญชาซึ่งหน้า
- 5) จงใจก่อความเสียหายให้แก่ผู้อื่นหรือกิจการของเรือนจำ และได้เกิดความ

เสียหายขึ้น

กฎกระทรวงฯ ข้อ 117 การลงโทษเขียนตามกฎนี้ พึงกระทำได้แต่เฉพาะนักโทษ
เด็ดขาดเท่านั้น และให้คำนึงถึงลักษณะของความผิดที่เกิดขึ้นและลักษณะของบุคคลผู้จะรับโทษ
กับสภาพการณ์ของเรือนจำ และให้เขียนรวดเดียวสำหรับความผิดที่ต้องเขียนนั้น

โดยปกติผู้บัญชาการเรือนจำหรือผู้แทนซึ่งเป็นข้าราชการตั้งแต่ชั้น หรือเทียบชั้น
ประจำแผนกขึ้นไปเป็นประธานผู้ทำการเขียน จะต้องเป็นเจ้าพนักงานเรือนจำ และต้องไม่เคยมี
สาเหตุอยู่กับผู้จะต้องรับโทษเป็นส่วนตัว ผู้ทำการเขียนจะต้องบันทึกข้อความไม่มีสาเหตุนี้ไว้เป็น
หลักฐาน การเขียนนั้นให้คว่ำเขียน และให้เขียนที่ขาถอนบนพยายามอย่าให้ซ้ำแนวกัน การเขียน
ให้ใช้หวาย และหวายนั้นต้องมีขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางประมาณ 1 ซม. เมื่อแพทย์เห็นว่าผู้รับโทษ
จะทนการเขียนไม่ได้ให้แจ้งต่อประธาน และประธานต้องสั่งให้พักการเขียนทันที เมื่อเขียนแล้วให้
แพทย์ตรวจร่างกายผู้รับโทษ และหากเห็นสมควรให้ใส่ยาและสั่งรักษาพยาบาล

กฎกระทรวงฯ ข้อ 114 ถ้ามีการกระทำผิดวินัยในกรณีอย่างอื่น นอกจากที่ระบุไว้ ให้ผู้บัญชาการเรือนจำพิจารณาลงโทษสถานใดสถานหนึ่ง ที่เห็นสมควรแต่ต้องไม่ใช่โทษเขียน

กฎกระทรวงฯ ข้อ 115 ในกรณีผู้ต้องขังซึ่งจะต้องรับโทษเป็นการมีลักษณะติดด้าน โดยได้เคยรับโทษทางวินัยของเรือนจำมากกว่า 2 ครั้งแล้ว ยังประพฤติผิดอีก และโทษสำหรับความผิดทั้ง 3 ครั้ง อยู่ในกำหนด 9 เดือน นับแต่วันต้องโทษครั้งแรก หรือขัดคำสั่งเจ้าพนักงานเรือนจำโดยจงใจมาแล้วไม่น้อยกว่า 2 ครั้ง ภายในกำหนด 6 เดือน นับแต่วันต้องโทษครั้งแรกหรือปรากฏว่าเป็นคนเคยต้องคำพิพากษาให้จำคุกนอกจากฐานประมาทและลู่โทษมา มากกว่า 3 ครั้ง และได้ประพฤติผิดวินัยมาแล้วไม่น้อยกว่า 2 ครั้ง ภายใน 6 เดือน นับจากวันต้องโทษทางวินัยครั้งก่อน ผู้บัญชาการเรือนจำมีอำนาจสั่งให้ลงโทษเขียนเพิ่มโทษสถานอื่นตามที่เห็นสมควร

กฎกระทรวงฯ ข้อ 116 ในกรณีที่การกระทำอันหนึ่งเป็นความผิด จะต้องรับโทษหลายสถานนั้น ห้ามมิให้ลงโทษสำหรับความผิดนั้นเกินกว่า 3 สถาน

9. ตัดวันลดวันต้องโทษจำคุก

นักโทษเด็ดขาดที่ได้รับการลดวันต้องโทษจำคุก อาจถูกตัดจำนวนวันที่ได้รับการลดโทษวันต้องโทษจำคุก ดังนี้

ไม่เกิน 60 วัน แต่ไม่น้อยกว่า 30 วัน สำหรับการกระทำผิดวินัยอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้

- 1) สมคบกับผู้อื่นก่อความไม่สงบเรียบร้อยขึ้น
- 2) ทำร้ายหรือพยายามทำร้ายพนักงานเจ้าหน้าที่
- 3) พยายามหลบหนีหรือได้หลบหนีไปแล้วแต่ได้ตัวคืนมา
- 4) ขัดคำสั่งเจ้าหน้าที่ซึ่งหน้า
- 5) จงใจก่อความเสียหายให้แก่ผู้อื่น หรือกิจการของเรือนจำและได้เกิดความ

เสียหายขึ้น

6) กระทำความผิดในส่วนที่เกี่ยวกับเงินหรือสิ่งของต้องห้าม (กฎกระทรวงฯ ฉบับที่ 8 ข้อ 4) ไม่เกิน 30 วัน แต่ไม่น้อยกว่า 15 วัน สำหรับการกระทำผิดวินัยอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

- (1) ก่อการวิวาทกับผู้ต้องขังอื่นเนื่อง ๆ
- (2) ก่อความวุ่นวายแต่ไม่ร้ายแรง
- (3) จงใจหลีกเลี่ยงการงาน
- (4) ทำร้ายหรือพยายามทำร้ายผู้อื่น

(5) จงใจก่อความเสียหายให้แก่ผู้อื่นหรือกิจการของเรือนจำแต่ไม่เกิดความเสียหายขึ้น

(6) ไม่เกิน 15 วัน สำหรับการกระทำผิดวินัยอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้

(7) กระด้างกระเดื่องต่อเจ้าพนักงานเจ้าหน้าที่

(8) วิวาทกับผู้ต้องขังอื่น

(9) เล่นการพนัน

(10) ผ่าฝืนระเบียบหรือข้อบังคับของเรือนจำ

ในกรณีนักโทษเด็ดขาดผู้กระทำความผิดวินัยผู้ใด มีวันลดต้องโทษไม่เกิน 30 วัน สำหรับกรณีตาม 1 หรือไม่ถึง 15 วัน สำหรับกรณีตาม 2 ให้ตัดวันลดวันต้องโทษจำคุกที่มีอยู่ทั้งหมดและจะลงโทษฐานผิดวินัยสถานอื่นอีกด้วยก็ได้ ทั้งนี้ เพื่อให้เหมาะสมแก่ความหนักเบาของการกระทำผิดวินัยนั้น (กฎกระทรวงฯ ฉบับที่ 8 ข้อ 4)

กฎระเบียบและข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง

ข้อกฎหมาย ระเบียบ และหนังสือสั่งการกรมราชทัณฑ์ พระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ.

2479

มาตรา 31 ผู้ต้องขังจะต้องปฏิบัติตามระเบียบและข้อบังคับของเรือนจำ

มาตรา 32 นักโทษเด็ดขาดคนใดแสดงให้เห็นความประพฤติดี มีความอุตสาหะ ความก้าวหน้าในการศึกษา และทำการเกิดผลดีหรือทำความชอบแก่ราชการเป็นพิเศษ อาจจะได้รับประโยชน์อย่างหนึ่งหรือหลายอย่าง ดังต่อไปนี้

(1) ให้ความสะดวกในเรือนจำตามที่อธิบดีกำหนดไว้ในข้อบังคับ

(2) เลื่อนชั้น

(3) ตั้งให้มีตำแหน่งหน้าที่ช่วยเหลือเจ้าพนักงานเรือนจำ

(4) ลาไม่เกิน 4 วัน ในคราวหนึ่งโดยไม่รวมเวลาที่ต้องใช้เวลาเดินทางเข้าด้วยเมื่อมีความจำเป็นเห็นประจักษ์ เกี่ยวด้วยกิจธุระสำคัญ หรือกิจการในครอบครัว แต่ห้ามมิให้ออกไปนอกราชอาณาจักรสยาม และต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขที่รัฐมนตรีได้กำหนดไว้ระยะเวลาที่อนุญาตให้ลานี้มีให้หักออกจากการคำนวณกำหนดโทษ

(5) พักการลงโทษภายใต้เงื่อนไขตามที่รัฐมนตรีกำหนดไว้ แต่การพักการลงโทษนี้จะพึงกระทำได้ต่อเมื่อนักโทษเด็ดขาดได้รับโทษมาแล้ว ไม่น้อยกว่า 1 ใน 3 ของกำหนดโทษตาม

หมายศาลในขณะนั้น หรือไม่น้อยกว่า 10 ปี ในกรณีที่ต้องโทษจำคุกตลอดชีวิต และระยะเวลาที่จะต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขนั้น ให้กำหนดไม่น้อยกว่า 1 ปี แต่ไม่เกินกำหนดโทษที่ยังเหลืออยู่

(6) ลดวันต้องโทษจำคุกให้เดือนละไม่เกินห้าวันตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง แต่การลดวันต้องโทษจำคุกจะพึงกระทำได้ก็ต่อเมื่อนักโทษเด็ดขาดได้รับโทษจำคุกตามคำพิพากษาถึงที่สุดมาแล้วไม่น้อยกว่าหกเดือน หรือไม่น้อยกว่าสิบปี ในกรณีที่ต้องโทษจำคุกตลอดชีวิตที่มีการเปลี่ยนโทษจำคุกตลอดชีวิตเป็นโทษจำคุกมีกำหนดเวลา

(7) ในการลดวันต้องโทษ (6) ให้มีคณะกรรมการประกอบด้วยผู้แทนของกรมราชทัณฑ์ กรมตำรวจ กรมอัยการ กรมประชาสงเคราะห์ และจิตรแพทย์จากกรมกรมการแพทย์เป็นผู้พิจารณาโดยมีมติเสียงส่วนมาก

(8) นักโทษเด็ดขาดที่ส่งออกไปทำงานสาธารณะนอกเรือนจำ ตามมาตรา 22 ทวิ ให้ได้ลดวันต้องโทษลงอีกไม่เกินจำนวนวันที่ทำงานสาธารณะนั้น และอาจได้รับรางวัลด้วยก็ได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกระทรวง

มาตรา 33 ให้ผู้ต้องขังได้รับการเยี่ยมเยียนหรือติดต่อจากบุคคลภายนอก โดยเฉพาะอย่างยิ่งจากทนายความที่บัญญัติไว้ในมาตรา 8 แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ทั้งนี้ภายใต้ข้อบังคับที่อธิบดีวางไว้

มาตรา 34 ภายใต้บังคับบทบัญญัติในภาค 7 แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาด้วยอภัยโทษเปลี่ยนโทษหนักเป็นเบา และลดโทษผู้ต้องขังยังมีสิทธิ์ที่จะยื่นคำร้องทุกข์หรือเรื่องราวใด ๆ ต่อเจ้าหน้าที่เรือนจำ อธิบดี รัฐมนตรี หรือทูตเกล้าฯ ถวายฎีกาต่อพระมหากษัตริย์ได้ตามที่รัฐมนตรีกำหนดไว้

มาตรา 35 เมื่อผู้ต้องขังคนใดกระทำผิดวินัย ให้เจ้าพนักงานเรือนจำผู้มีหน้าที่พิจารณาโดยต้องแก้แล้วลงโทษสถานหนึ่ง สถานใด หรือหลายสถานดังนี้

1. ภาคทัณฑ์
2. งดการเลื่อนชั้นโดยมีกำหนดเวลา
3. ลดชั้น
4. ตัดการอนุญาตให้ได้รับการเยี่ยมหรือติดต่อไม่เกิน 3 เดือน เว้นแต่กรณีที่ระบุไว้ในมาตรา 8 แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (คือการเยี่ยมของทนาย)
5. ลดหรืองดประโยชน์และรางวัลทั้งหมดหรือแต่บางส่วนบางอย่าง
6. ขังเดี่ยวไม่เกิน 3 เดือน
7. ขังห้องมืด ไม่มีเครื่องหลับนอน ไม่เกิน 2 วัน ในสัปดาห์หนึ่ง โดยความเห็นชอบของ

แพทย์

8. เขียนคราวหนึ่งไม่เกิน 20 นาที ในความควบคุมของแพทย์ แต่ห้ามเขียนคราวต่อไป เว้นแต่จะล่วงพ้นเวลา 30 วัน จากวันที่เขียนคราวที่แล้ว ถ้าผู้ต้องขังเป็นหญิงห้ามเขียน

9. ตัดจำนวนวันที่ได้รับการลดวันต้องโทษจำคุก ตามมาตรา 32 (6)

ในกรณีและเงื่อนไขอย่างใดจะลงโทษดังระบุไว้ข้างต้นให้กำหนดไว้ในกฎกระทรวง มาตรา 36 ถ้าปรากฏว่าผู้ต้องขังที่ได้รับโทษดังกล่าวมาในมาตราก่อนหน้านี้ ป่วยเจ็บหรือมีเหตุอันควรอย่างอื่นใด ซึ่งจะต้องยกขึ้นพิจารณา จะงดการลงโทษนั้นไว้ก่อนได้

อนึ่ง พนักงานเจ้าหน้าที่อาจเพิกถอนการลงโทษอย่างใด ๆ เสียได้เมื่อมีเหตุสมควรแต่ต้องได้รับอนุญาตจากผู้บัญชาการเรือนจำ

มาตรา 37 ในกรณีที่ผู้ต้องขังที่ได้กระทำความผิดอาญาขึ้นภายในเรือนจำ และความผิดนั้นเป็นเพียงลหุโทษหรือความผิดต่อมาตรา 45 แห่งพระราชบัญญัตินี้ก็ดี ความผิดฐานประทุษร้ายแก่ทรัพย์สินของเรือนจำก็ดี ฐานพยายามจะหลบหนีก็ดี แทนที่จะนำเรื่องนี้เสนอต่อเจ้าหน้าที่เพื่อดำเนินการสอบสวนหรือฟ้องร้องตามกฎหมาย ให้ผู้บัญชาการเรือนจำมีอำนาจวินิจฉัยลงโทษฐานผิดวินัยตามมาตรา 35 แห่งพระราชบัญญัตินี้ได้

ข้อความตามมาตรา 35 นี้ไม่ตัดสิทธิของเอกชนที่จะเป็นโจทก์ยื่นฟ้องคดีอาญาหรือคดีแพ่งดังบัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

กฎกระทรวงมหาดไทยออกตามความในมาตรา 58 แห่งพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พุทธศักราช 2479 ส่วนที่ 2 อำนาจและหน้าที่เจ้าพนักงานเรือนจำ หมวด 5 การลงโทษฐานผิดวินัย

ข้อ 99 ก่อนที่จะลงโทษต่อผู้ต้องขังฐานผิดวินัย จักต้องให้โอกาสแก่ผู้ต้องขังได้ชี้แจงว่าตนมีข้อแก้ตัวอย่างใดหรือไม่

ข้อ 100 พศดีเรือนจำที่มีผู้บัญชาการเรือนจำโดยตำแหน่ง มีอำนาจลงโทษฐานผิดวินัยดังต่อไปนี้

1. ภาคทัณฑ์
2. ตัดการอนุญาตให้ได้รับการเยี่ยมเยียนหรือติดต่อไม่เกิน 2 เดือน
3. งดการเลื่อนชั้นไว้ไม่เกิน 6 เดือน
4. ขังเดี่ยวไม่เกิน 1 เดือน

พศดีเรือนจำที่มีผู้บัญชาการเรือนจำโดยเฉพาะ มีอำนาจลงโทษดังต่อไปนี้

1. ภาคทัณฑ์
2. ตัดการอนุญาตให้ได้รับการเยี่ยมเยียนหรือติดต่อไม่เกิน 1 เดือน
3. งดการเลื่อนชั้นไว้ไม่เกิน 3 เดือน

ข้อ 101 สारวัตรเรือ่นจำมีอำนาจลงโทษเช่นเดียวกับพัศดีเรือ่นจำที่มีผู้บัญชาการเรือ่นจำ ส่วนการลงโทษนั้นให้ดำเนินไปได้

ข้อ 102 เมื่อพัศดีหรือสาร์วัตรเรือ่นจำได้ลงโทษตามอำนาจแล้วให้รับรายงานผู้บัญชาการเรือ่นจำ ส่วนการลงโทษนั้นให้ดำเนินไปได้

ผู้บัญชาการเรือ่นมีอำนาจสั่งให้ยกการลงโทษ หรือลด หรือเพิ่มโทษได้ หากจะมีการสั่งแก้ไขดังกล่าวนี้ ต้องสั่งภายใน 3 วัน นับตั้งแต่ได้รับรายงาน พันกำหนดนี้แล้วให้ถือว่าไม่แก้ไข ถ้าได้ดำเนินการลงโทษไปก่อนแล้วคำสั่งแก้ไขมีผลเพียงในส่วนที่จะดำเนินต่อไป

ข้อ 103 ผู้บัญชาการเรือ่นจำมีอำนาจทุกสถานตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พุทธศักราช 2479

ข้อ 104 ภาคทัณฑ์นั้นพึงกระทำเมื่อ

- (1) ความผิดที่ผู้ต้องขังกระทำไปไม่ร้ายแรง และ
- (2) ผู้ต้องขังก็ได้สำนึกตัวถึงความผิดที่ได้กระทำไปนั้นแล้ว

ข้อ 105 การลงโทษภาคทัณฑ์ ให้กระทำโดยวิธีเรียกตัวมาว่ากล่าวสั่งสอนให้พยายามประพฤติดีอยู่ในวินัยในกาลต่อไป

ข้อ 106 ตัดการอนุญาตให้ไปรับการเยี่ยมเยียน หรือติดต่อกับบุคคลภายนอกนั้นพึงกระทำในกรณีต่อไปนี้

(1) ประพฤติผิดระเบียบ หรือข้อบังคับอันมีไว้สำหรับการเยี่ยมเยียนหรือติดต่อกับบุคคลภายนอก

(2) พยายามหลบหนีหรือหลบหนีไปแล้ว แต่ได้ตัวคืนมา

(3) นำเข้ามาหรือมีสิ่งของต้องห้ามไว้ในเรือ่นจำ

(4) นำสิ่งของซึ่งมิใช่ของตนออกเรือ่นจำโดยมิได้รับอนุญาต

ข้อ 107 งดการเลื่อนชั้นนั้น พึงกระทำในกรณีดังต่อไปนี้

(1) ทำผิดตามที่ระบุไว้ในข้อกำหนดหมายเลข (2) และ (3) หรือ (4)

(2) ทำให้ทรัพย์สินของหลวงหรือของผู้อื่นเสียหายโดยประมาท

(3) กระทำการให้เกิดเหตุขัดขวางในงานของผู้ต้องขังอื่นโดยประมาท

ข้อ 108 ลดชั้น พึงกระทำในกรณีต่อไปนี้

(1) กระทำให้เกิดตามข้อกำหนดหมายเลข (2) หรือ (3) โดยเจตนาแต่ไม่เกิดผลเสียหาย

ร้ายแรง

(2) กระด้างกระเดื่องต่อคำสั่งของผู้บังคับบัญชาซึ่งต่ำกว่าพัศดีลงมา

(3) ก่อการวิวาทขึ้นกับผู้ต้องขังอื่น แต่ไม่ถึงมีเหตุร้ายแรง

- (4) เล่นการพนัน
- (5) ดื่มสุรา สูบกัญชา ฝิ่นหรือเสพของเมาอื่น ๆ
- (6) คำสั่งของต้องห้าม

ข้อ 109 ลดรางวัลนั้น ฟังกระทำในกรณีต่อไปนี้

- (1) ทำให้ทรัพย์สินของผู้อื่นเสียหาย
- (2) ก่อการวิวาทกับผู้อื่นในขณะที่ทำงาน
- (3) ละทิ้งหรือเพิกเฉยต่องานอันเป็นหน้าที่

การลดรางวัลนั้น ฟังลดลงตามส่วนที่เห็นสมควรแก่ความผิด

ข้อ 110 งดรางวัลนั้น ฟังกระทำในกรณีดังกล่าวในข้อก่อน เมื่อเกิดผลเสียหายขึ้น และผู้ต้องขังกระทำผิดในกรณีที่กำหนดนั้นโดยจงใจจะทำให้มีการเสียหายเกิดขึ้น

ข้อ 111 ขังเดี่ยวนั้น ฟังกระทำในกรณีดังต่อไปนี้

- (1) กระด้างกระเดื่องต่อเจ้าพนักงานซึ่งมีอำนาจบังคับบัญชาเรือนจำตั้งแต่พัศดีขึ้นไป
- (2) วิวาทกับผู้ต้องขังอื่นตั้งแต่ 2 ครั้ง ขึ้นไป
- (3) เป็นเจ้ามือเล่นการพนัน หรือสมคบกับผู้ต้องขังอื่นเล่นการพนันแต่ 2 ครั้งขึ้นไป
- (4) ดื่มสุรา สูบกัญชา ฝิ่นหรือเสพของเมาอย่างอื่นแต่ 2 ครั้ง ขึ้นไป
- (5) มีของต้องห้ามในจำพวกที่เป็นเครื่องมืออันเป็นอุปกรณ์ในการหลบหนี
- (6) คำสั่งของต้องห้าม

ข้อ 112 ขังห้องมีดนั้น ฟังกระทำในกรณีดังต่อไปนี้

- (1) ก่อการวิวาทกับผู้ต้องขังอื่นเนื่อง ๆ
- (2) พยายามหรือทำร้ายร่างกายเจ้าพนักงาน
- (3) ก่อการรบกวนวายแต่ไม่ร้ายแรง
- (4) จงใจหลีกเลี่ยงการทำงาน
- (5) จงใจขัดคำสั่งผู้บังคับบัญชา
- (6) พยายามหลบหนี

ข้อ 113 เหยียน ฟังกระทำในกรณีดังต่อไปนี้

- (1) สบคบกับผู้อื่นก่อความไม่สงบเรียบร้อยขึ้น
- (2) พยายามหรือทำร้ายเจ้าพนักงาน
- (3) พยายามหลบหนี
- (4) ขัดคำสั่งผู้บังคับบัญชาซึ่งหน้า

(5) จงใจก่อความเสียหายให้แก่ผู้อื่น หรือกิจการของเรือนจำ และได้เกิดความเสียหายขึ้น

ข้อ 114 ถ้ามีการกระทำผิดวินัย ในกรณีอย่างอื่น นอกจากที่ระบุไว้ในหมวดนี้ ให้ผู้บังคับบัญชาการเรือนจำพิจารณาลงโทษสถานหนึ่งที่เหมาะสมสมควร แต่ต้องไม่ใช่โทษเขียน

ข้อ 115 ในกรณีผู้ต้องขังซึ่งจะต้องรับโทษเป็นคนมีลักษณะคือด้าน โดยไม่เคยรับโทษทางวินัยของเรือนจำมากกว่า 2 ครั้งแล้ว ยังประพฤติดีอีก และโทษสำหรับความผิดทั้ง 3 ครั้งอยู่ในกำหนด 9 เดือน นับแต่วันต้องโทษครั้งแรกหรือขัดคำสั่งเจ้าพนักงานเรือนจำ โดยจงใจมาแล้วไม่น้อยกว่า 2 ครั้ง ภายในกำหนด 6 เดือน นับแต่วันต้องโทษครั้งก่อน หรือปรากฏว่า เป็นคนเคยต้องคำพิพากษาให้จำคุกนอกจากฐานะประมาทและลหุโทษมากกว่า 3 ครั้งแล้ว และได้ประพฤติผิดวินัยมาแล้วไม่น้อยกว่า 2 ครั้ง ภายใน 6 เดือน นับแต่วันต้องโทษทางวินัยครั้งก่อนผู้บัญชาการเรือนจำมีอำนาจสั่งให้ลงโทษเขียนและเพิ่มโทษสถานอื่นตามที่เหมาะสม

ข้อ 116 ในกรณีที่การกระทำอันหนึ่งเป็นความผิด จะต้องรับโทษหลายสถานนั้นห้ามมิให้ลงโทษสำหรับความผิดนั้นเกินกว่า 3 สถาน

ข้อ 117 การลงโทษเขียนตามกฎหมายนี้ พึงลงโทษได้แต่เฉพาะนักโทษเด็ดขาดเท่านั้น และให้คำนึงถึงลักษณะของความผิดที่เกิดขึ้นและลักษณะของบุคคลผู้จะรับโทษกับสภาพการณ์แห่งเรือนจำ และให้เขียนรวดเดียวสำหรับความผิดซึ่งต้องเขียนนั้น

โดยปกติผู้บัญชาการเรือนจำหรือผู้แทนซึ่งเป็นราชการตั้งแต่ชั้นหรือเทียบชั้นประจำแผนกขึ้นไปมาเป็นประธาน ผู้ทำการเขียนจะต้องเป็นเจ้าพนักงานเรือนจำ และต้องไม่เคยมีสาเหตุอยู่กับผู้จะต้องรับโทษเป็นส่วนตัว ผู้ทำการเขียนจะต้องบันทึกข้อไม่มีสาเหตุนี้ไว้เป็นหลักฐานการเขียนนั้นให้ชื่อว่าเขียน และให้เขียนที่ขาท่อนบน พยายามอย่าให้ซ้ำแนวกัน ให้ใช้หวายเขียนและหวายนั้นต้องมีขนาดวัดผ่าศูนย์กลางประมาณ 1 เซนติเมตร เมื่อแพทย์เห็นว่า ผู้รับโทษจะทนการเขียนไม่ได้ ให้แจ้งต่อประธาน และประธานต้องสั่งให้พักการเขียนทันที เมื่อเขียนแล้ว ให้แพทย์ตรวจร่างกายผู้รับโทษ และหากเห็นสมควรให้ใส่ยาและสั่งรักษาพยาบาล

ข้อ 118 การขังเดี่ยวนั้น ให้กระทำโดยแยกผู้ต้องขังรับโทษจากผู้ต้องขังอื่น และคุมขังไว้ที่ซึ่งจัดไว้เป็นพิเศษ ห้ามติดต่อหรือพูดคุยกับผู้อื่นทั้งสิ้น

ให้แพทย์จัดให้มีผู้คอยตรวจรักษาขังเดี่ยวนั้นให้เป็นไปตามวรรคก่อน และสังเกตเมื่อมีอาการเจ็บป่วย ซึ่งต้องมีการรักษาพยาบาลเกิดขึ้น

ข้อ 119 ห้องมืดซึ่งจะเป็นที่ขังลงโทษนั้น ต้องให้แพทย์เห็นชอบด้วยว่าไม่ผิดอนามัยอย่างร้ายแรง

สิ่งของต้องห้าม

ข้อ 127 สิ่งของต่อไปนี้ห้ามมิให้นำเข้ามาหรือเก็บรักษาไว้ในเรือลำ

1. ฝิ่น ฝิ่นกัญชา และยาเสพติดหรือของมีเหมืออย่างอื่น
2. สุราหรือน้ำเมา ซึ่งดื่มได้เมืออย่างสุรา
3. เครื่องอุปกรณสำหรับการเล่นการพนัน
4. เครื่องมืออุปกรณในการหลบหนี
5. ศาตราวุธ
6. ของเนาเสียหรือของมีพิษต่อร่างกาย
7. วัตถุระเบิด หรือน้ำมันเชื้อเพลิง
8. สัตว์มีชีวิต

เมื่อปรากฏว่าผู้ต้องขังคนใดได้นำเข้ามาหรือเก็บรักษาไว้ในเรือลำ ซึ่งสิ่งของต้องห้าม ในรายงาน ผู้บัญชาการเรือลำพิจารณาสั่งการ

สิ่งของที่อนุญาต

ข้อ 128 สิ่งของต่อไปนี้ถ้ามีจำนวนไม่มากเกินสมควร อนุญาตให้ผู้ต้องขังนำเข้ามาหรือ เก็บรักษาไว้ในเรือลำ

1. เครื่องที่เกี่ยวข้องกับการรักษาอนามัย เช่น แปรงสีฟัน ยาสีฟัน หวี สบู่ ผ้าเช็ดตัว เป็นต้น
2. อาหารที่ปรุงเสร็จแล้ว ซึ่งยอมให้ผู้ต้องขังรับประทานได้ตามที่กำหนดไว้ในเรื่อง การเลี้ยงอาหารการนำเข้ามาและเก็บรักษาไว้ในเรือลำซึ่งสิ่งของที่อนุญาตส่งระบุไว้ในวรรคก่อนต้อง ปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับในเรื่องนั้น

กฎกระทรวงฯ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2521) อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 32 (6) และ มาตรา 35 (9) แห่งพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พุทธศักราช 2479 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติ ราชทัณฑ์

(ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2520 และมาตรา 58 แห่งราชบัญญัติราชทัณฑ์ พุทธศักราช 2479 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ 1. นักโทษเด็ดขาด อาจได้รับการลดวันต้องโทษจำคุกตามชั้นของนักโทษเด็ดขาด และตามจำนวนวัน ดังต่อไปนี้

- (ก) ชั้นเยี่ยม เดือนละห้าวัน
- (ข) ชั้นดีมาก เดือนละสี่วัน
- (ค) ชั้นดี เดือนละสามวัน

ข้อ 2. เมื่อเห็นสมควรลดวันต้องโทษจำคุกให้แก่นักโทษเด็ดขาดให้อธิบดีกรมราชทัณฑ์ เสนอให้คณะกรรมการตามมาตรา 32 (7) เป็นผู้พิจารณา

ข้อ 3. ให้นำเงื่อนไข และหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการพักการลงโทษ ตามที่กำหนดไว้ใน ข้อ 93 ข้อ 94 ข้อ 95 ข้อ 96 ข้อ 97 และข้อ 98 ในหมวด 4 ของส่วนที่ 7 แห่งกฎกระทรวงมหาดไทย ออกตามความในมาตรา 58 แห่งพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พุทธศักราช 2479 มาใช้บังคับแก่นักโทษเด็ดขาดที่ได้รับการปล่อยตัวไป เพราะเหลือโทษจำคุกต่อไปเท่ากับจำนวนวันที่ได้ลดวันต้องโทษจำคุก โดยอนุโลม

ข้อ 4 นักโทษเด็ดขาดที่ได้รับการลดวันต้องโทษจำคุกแล้ว อาจถูกตัดจำนวนวันที่ได้รับการลดวันต้องโทษจำคุก ดังต่อไปนี้

(1) ไม่เกินหกสิบวัน แต่ไม่น้อยกว่าสามสิบวัน สำหรับการกระทำผิดวินัยอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

- (ก) สมคบกับผู้อื่นก่อความไม่สงบเรียบร้อยขึ้น
- (ข) ทำร้ายหรือพยายามทำร้ายพนักงานเจ้าหน้าที่
- (ค) พยายามหลบหนีหรือได้หลบหนีไปแล้ว แต่ได้ตัวคืนมา
- (ง) ชัดคำสั่งพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งหน้า
- (จ) จงใจก่อความเสียหายให้แก่ผู้อื่นหรือกิจการของเรือนจำ และได้เกิดความ

เสียหายขึ้น

- (ฉ) กระทำความผิดในส่วนที่เกี่ยวกับเงินหรือสิ่งของต้องห้าม

(2) ไม่เกินสามสิบวัน แต่ไม่น้อยกว่าสิบห้าวัน สำหรับการกระทำผิดวินัยอย่างหนึ่งอย่างใดต่อไปนี้

- (ก) ก่อการวิวาทกับผู้ต้องขังอื่นเนื่อง ๆ
- (ข) ก่อความวุ่นวาย แต่ไม่ร้ายแรง
- (ค) จงใจหลีกเลี่ยงการงาน
- (ง) ทำร้ายหรือพยายามทำร้ายผู้อื่น
- (จ) จงใจก่อความเสียหายให้แก่ผู้อื่นหรือกิจการของเรือนจำ แต่ไม่เกิดความ

เสียหายขึ้น

(3) ไม่เกินสิบห้าวันสำหรับการกระทำผิดวินัยอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้

- (ก) กระด้างกระเดื่องต่อพนักงานเจ้าหน้าที่
- (ข) วิวาทกับผู้ต้องขังอื่น
- (ค) เล่นการพนัน

(ง) ฝ่าฝืนระเบียบหรือข้อบังคับของเรือนจำ

ในกรณีที่นักโทษเด็ดขาดผู้กระทำความผิดวินัยผู้ใดมีวันลดวันต้องโทษจำคุกไม่ถึงสามสิบ

วันสำหรับกรณีตาม (1) หรือไม่ถึงสิบห้าวันสำหรับ กรณีตาม (2) ให้ตัดวันลดวันต้องโทษจำคุกที่มีอยู่ทั้งหมด และจะลงโทษฐานผิดวินัยสถานอื่นอีกด้วยก็ได้ ทั้งนี้ เพื่อให้เหมาะสมแก่ความหนักเบาของการกระทำผิดวินัยนั้น

หนังสือสั่งการกรมราชทัณฑ์

หนังสือกรมราชทัณฑ์ ที่ มท 0905/ว 197 ลงวันที่ 30 ตุลาคม 2521 เรื่อง ตัดวันลด

วันต้องโทษคุก

หนังสือกรมราชทัณฑ์ ที่ มท 1006/ว 102 ลงวันที่ 7 สิงหาคม 2530 เรื่อง ให้ดำเนินคดีนักโทษเด็ดขาดในเรือนจำ ทณฑลสถาน ที่กระทำความผิดวินัยเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ

หนังสือกรมราชทัณฑ์ ที่ มท 0905/ว ลงวันที่ 22 มีนาคม 2522 เรื่องการจัดชั้นนัก

โทษเด็ดขาด การดำเนินคดีนักโทษเด็ดขาดในเรือนจำ ทณฑลสถาน ที่กระทำความผิดวินัยเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ

1. เมื่อนักโทษเด็ดขาดรายใดได้กระทำความผิดวินัย เกี่ยวกับผิดพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษในเรือนจำ ทณฑลสถาน ขอให้พิจารณาลงโทษตามกฎหมายกระทรวงมหาดไทย ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2521) ออกตามความในพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พุทธศักราช 2479 (1)

2. หากผู้ต้องขังรายใดมีอุปการณ์ในการเสพ หรือพบยาเสพติดให้โทษทุกชนิดในครอบครองไม่ว่ายาเสพติดดังกล่าวมีปริมาณมากหรือน้อยเพียงใด เมื่อลงโทษทางวินัยแล้วให้ส่งตัวดำเนินคดีอาญาด้วย

เรือนจำจังหวัดสมุทรสาคร

ข้อมูลทั่วไป

เรือนจำจังหวัดสมุทรสาคร เดิมตั้งอยู่เลขที่ 955 ตำบลมหาชัย อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร ในที่ดินราชพัสดุ มีเนื้อที่ประมาณ 7 ไร่ แบ่งเป็นบริเวณภายใน 3 ไร่ 2 งาน ภายนอก 3 ไร่ 2 งาน สร้างมาประมาณ 50 ปี ตั้งอยู่ในที่ชุมชน ห่างจากศาลจังหวัด ประมาณ 100 เมตร และศาลากลางจังหวัดประมาณ 140 เมตร กำแพงด้านทิศเหนือ และด้านทิศตะวันตกก่ออิฐถือปูนเสริมกำแพงป้อมมิเชียรโซฎก ซึ่งเป็นป้อมปราการรักษาความปลอดภัยประจำเมืองสาครบุรี ส่วนกำแพงด้านทิศใต้และทิศตะวันออกเป็นรั้วสังกะสี

ในปี พ.ศ. 2511 ศาลจังหวัดสมุทรสาคร ได้ดำเนินการก่อสร้างอาคารขึ้นใหม่ในที่ดินราชพัสดุใกล้ศาลากลางจังหวัด ทางเรือนจำได้ขอใช้อาคารหลังเดิมของศาล ซึ่งอยู่ติดกับเรือนจำเป็นที่ทำการเรือนจำ สำหรับใต้ถุนอาคารด้านทิศตะวันตกได้ต่อเติมใต้ถุนอาคารเป็นเรือนนอนผู้ต้องขังชาย ซึ่งผู้ต้องขังได้เพียง 60 คน ประกอบกับสถานที่คับแคบไม่สอดคล้องกับผู้ต้องขัง ซึ่งมีจำนวนสูงถึง 700 คน บ้านพักเจ้าพนักงาน อาคาร เรือนโรงต่าง ๆ ตลอดจนกำแพงมีสภาพชำรุดทรุดโทรมและความปลอดภัยในด้านการควบคุมอยู่ในระดับต่ำ

ในปีงบประมาณ 2523 กรมราชทัณฑ์ ได้รับงบประมาณในการก่อสร้างเรือนจำจังหวัดสมุทรสาครแห่งใหม่ขึ้น ตั้งอยู่เลขที่ 32/32 หมู่ที่ 3 ตำบลบางหญ้าแพรก อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร ในที่ราชพัสดุ เนื้อที่ 50 ไร่ 82 ตารางวา แบ่งเป็นบริเวณภายใน 10 ไร่ 3 งาน 22 ตารางวา ภายนอก 39 ไร่ 1 งาน 60 ตารางวา ห่างจากศาลและศาลากลางจังหวัดประมาณ 3 กิโลเมตร เริ่มดำเนินการสร้างเมื่อเดือนมีนาคม 2523 สร้างเสร็จเมื่อวันที่ 27 พฤษภาคม 2526 ในวงเงิน 10,229,360,000 บาท และย้ายมาทำการในวันที่ 7 พฤษภาคม 2526 เป็นต้นมา

โครงสร้างการบริหารงานเรือนจำ

เรือนจำจังหวัดสมุทรสาคร แบ่งโครงสร้างการบริหารงานออกเป็น 6 ฝ่าย และ 1 ส่วนงาน ปัจจุบันมีอัตรากำลังเจ้าหน้าที่ 61 คน แบ่งออกเป็น ชาย 53 คน หญิง 9 คน ลูกจ้างชั่วคราวเรือนจำ 6 คน ลูกจ้างชั่วคราวเงินทุนฝักวิชาชีพ 1 คน และลูกจ้างชั่วคราวสถานที่ควบคุมระหว่างรอตรวจพิสูจน์ 6 คน คิดเป็นอัตราส่วนเจ้าหน้าที่ต่อผู้ต้องขัง 1: 28

อำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบของเรือนจำ

เรือนจำจังหวัดสมุทรสาคร มีอำนาจหน้าที่การปฏิบัติต่อผู้กระทำความผิด ให้เป็นไปตามคำพิพากษา และคำสั่งของผู้มีอำนาจตามกฎหมาย การดำเนินงานเป็นไปตามขั้นตอน และวิธีการที่กำหนดไว้ในกฎหมาย กฎข้อบังคับ ซึ่งกล่าวโดยสรุปดังนี้

1. ปฏิบัติต่อผู้กระทำความผิดตามคำพิพากษาของศาล และคำสั่งของผู้มีอำนาจตามกฎหมาย
2. ควบคุมผู้ต้องขังมิให้หลบหนี
3. ให้การศึกษาและพัฒนาจิตใจผู้ต้องขัง
4. ให้การฝึกวิชาชีพด้านต่าง ๆ แก่ผู้ต้องขัง
5. จัดสวัสดิการให้แก่ผู้ต้องขัง
6. ปฏิบัติต่อผู้ต้องขังตามข้อกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำของสหประชาชาติ โดยจัดชีวิตและความเป็นอยู่ของผู้ต้องขัง ให้มีความแตกต่างกับสภาพภายนอกน้อยที่สุดเท่าที่กำลังงบประมาณ ประเพณีวัฒนธรรม และสภาพการของประเทศเอื้ออำนวย

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ฝ่ายพัฒนาด้านทัศนวิทยา กองทัศนวิทยา กรมราชทัณฑ์ (2537) ได้ศึกษาการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ทำให้ผู้ต้องขังถูกระงับพักการลงโทษ พบว่า มูลเหตุของการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังมี 2 ลักษณะ คือ

1. มูลปัจจัยผู้ต้องขัง พฤติกรรมผู้ต้องขังในเรือนจำ มีนิสัยส่วนตัว ซึ่งชอบเล่นการพนัน การลักลอบดื่มสุราเป็นประจำ ความไม่สนใจในการฝึกวิชาชีพ ผู้ต้องขังเคยมีประวัติถูกลงโทษทางวินัยมาก่อน โดยชอบทำความผิดเล็ก ๆ น้อย ๆ ภายในเรือนจำพฤติกรรมในทางเสื่อมเสียเล็ก ๆ น้อย ๆ เหล่านี้ ถูกทะเลาะโดยเรือนจำและทัณฑสถานไม่ได้ให้ความสำคัญมากนัก แต่ก็พิจารณาให้ได้รับการพักโทษข้างต้น

2. มูลเหตุ การตรวจค้น และการคัดเลือกทำงานนอกเรือนจำ การที่ผู้ต้องขังลักลอบนำยาเสพติดเข้ามาในเรือนจำ และมีการหลบหนีขณะทำงานภายนอกเรือนจำ ซึ่งความผิดพลาดซึ่งเกิดขึ้นภายหลังจากการคัดเลือกให้ได้รับการพิจารณาพักการลงโทษไปแล้ว

สุนทวิทย์ ใจเหล็ก (2545, น. บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัญหาในการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังคดียาเสพติด พบว่า ปัญหาในการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังในคดียาเสพติด พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่า ผู้เสพยาจะกระทำผิดวินัยของทางเรือนจำเสมอ การประสบปัญหาไม่มีญาติมาเยี่ยม และการกระทำผิดซ้ำส่วนปัญหาที่เกิดจากตัวผู้ค้ำ ได้แก่การกระทำผิดซ้ำ และผู้ค้ำมักจะพยายามขยายเครือข่ายขณะถูกจำคุกอยู่ในเรือนจำ นอกจากนี้กลุ่มตัวอย่างประมาณครึ่งหนึ่งเห็นว่า กำหนดโทษที่ผู้ต้องขังเกี่ยวกับยาเสพติดได้รับอุปสรรคสำคัญในการแก้ไขฟื้นฟูผู้ต้องขังในคดียาเสพติด กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่า เจ้าหน้าที่ขาดการฝึกอบรมให้มีความชำนาญในการแก้ไขฟื้นฟูผู้ต้องขังคดียาเสพติดที่เพิ่มจำนวนมากขึ้น ตลอดจนเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานมีความเสี่ยงภัยสูง ในการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังในคดียาเสพติด นอกจากนี้กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่า เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานได้รับค่าตอบแทนจากการทำงาน ไม่มีความเหมาะสมประสบปัญหาในการแก้ไขฟื้นฟูผู้ต้องขังในคดียาเสพติด เนื่องจากสถานที่ไม่มีความเหมาะสมแออัดเกินไป การขาดโปรแกรมแก้ไขเฉพาะสำหรับผู้ต้องขังคดียาเสพติด โดยกลุ่มตัวอย่างที่เห็นปัญหาส่วนใหญ่เห็นว่ากิจกรรมที่จัดให้แก่ผู้ต้องขังในคดียาเสพติด มีความไม่เหมาะสมไม่สามารถแก้ไขฟื้นฟูผู้ต้องขัง ในคดียาเสพติดได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเห็นว่า ควรมีโปรแกรมพิเศษเฉพาะสำหรับการแก้ไขฟื้นฟูผู้ต้องขังในคดียาเสพติดนอกจากนี้กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ เห็นว่างบประมาณในการปฏิบัติต่อผู้ต้องขัง ในคดียาเสพติดไม่เพียงพอ ขาดเทคโนโลยีที่ทันสมัย กฎหมายราชทัณฑ์ และรัฐธรรมนูญไม่เอื้ออำนวยต่อการแก้ไขฟื้นฟูผู้ต้องขังในคดียาเสพติด กลุ่มตัวอย่างประมาณครึ่งหนึ่งเห็นว่า องค์กรภายนอกไม่ให้ความสำคัญ

สำคัญต่อการแก้ไขฟื้นฟูผู้ต้องขังในคดียาเสพติด โดยกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่า การแก้ไขฟื้นฟูผู้ต้องขัง ในคดียาเสพติดจะประสบความสำเร็จมากขึ้น ถ้ามีองค์การภายนอกเข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไข ฟื้นฟูผู้ต้องขังคดียาเสพติด

ผิวนัยของผู้ต้องขังในเรือนจำกลางคลองเปรม พบว่า กลุ่มผู้ต้องขังส่วนใหญ่เห็นว่า เกิดจากความเครียดความแออัด ทำให้เกิดการทะเลาะวิวาท การมีเวลาว่างมากและการฝึกวิชาชีพไม่เหมาะสม ก่อให้เกิดการเล่านการพนัน การลงโทษไม่สอดคล้องกับความผิดความเอาผิดเอาเปรียบจากผู้ต้องขังด้วยกัน หรือเจ้าหน้าที่ก่อให้เกิดการกระด้างกระเดื่อง และต่อต้านกฎระเบียบ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่กระทำความผิดมากที่สุดคือความผิดเกี่ยวกับสิ่งของต้องห้ามที่มีไว้ในเรือนจำ

นาถยา บัवलอย (2543, น. (1), 1-3) ศึกษาเรื่องปัจจัยในการกระทำความผิดของผู้ต้องขังหญิงในคดีความผิดเกี่ยวกับชีวิตและร่างกาย ผลการศึกษาพบว่า การกระทำความผิดมีปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการกระทำผิดคือ ปัจจัยด้านสังคม ปัจจัยด้านจิตวิทยา ปัจจัยเกี่ยวกับบุคลิกภาพและปัจจัยภูมิหลัง การกระทำ

ความผิดจะมีองค์ประกอบเกี่ยวกับผู้กระทำผิด ผู้ถูกกระทำ พฤติกรรมแห่งคดี อุปกรณ์ประกอบในการกระทำผิด การดำเนินการและผู้ตกเป็นเหยื่อของผู้กระทำผิด ซึ่งองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องในการกระทำผิดมีผลสำคัญต่อการตัดสินใจกระทำผิด มูลเหตุจูงใจที่ผลักดันให้กระทำผิดเกิดจากสภาพอารมณ์ จิตใจเป็นเหตุผลักดันให้มีการกระทำผิดมากที่สุด ปัจจัยด้านสังคมเกี่ยวกับการกระทำผิดอาชญากรรมเป็นปัญหาสังคมที่สำคัญอย่างหนึ่ง เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องตั้งแต่อดีตจนกระทั่งปัจจุบันและต่อไปในอนาคต การกระทำความผิดหรือการเป็นอาชญากรเป็นพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับสถานะอื่น ๆ ในสังคมมนุษย์ อาชญากรรมเป็นการกระทำที่มีผลเสียแก่คนอื่น สภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงในปัจจุบันมีผลต่อการเกิดปัญหาของอาชญากรรมเป็นอย่างมากอาชญากรรมบางชนิดเกิดขึ้นเพราะการกระทำของเหยื่อ การส่งเสริมความถูกต้องและความยุติธรรมเกี่ยวกับ

การกระทำผิดในสังคมและจะทำให้เกิดความเข้าใจถึงความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลระหว่างกลุ่มบุคคล และมาตรฐานความประพฤติคนในสังคมซึ่งจะเป็นสิ่งช่วยสร้างความเป็นธรรมในสังคมที่ปกครองด้วยระบบกฎหมาย

วิศรา ศิริสุทธิเดชา (2546, น. บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการกระทำผิดของผู้ต้องขังในคดีลักทรัพย์ : ศึกษาเฉพาะกรณีผู้ต้องขังเรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานคร พบว่า ผู้ต้องขังในคดีลักทรัพย์ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 26-40 ปี มีสถานภาพโสด จบการศึกษาระดับประถมศึกษา และก่อนต้องโทษมีอาชีพรับจ้างทั่วไป และมีรายได้เฉลี่ยประมาณ 3,001-6,000 บาทต่อเดือน และส่วนสัดของผู้ที่ไม่เคยมีประวัติใช้ยาเสพติด มีจำนวนใกล้เคียงกับผู้ที่เคย

ใช้ยาเสพติด และส่วนใหญ่กระทำผิดเป็นครั้งแรก โยปัจจัยภูมิหลังด้านอายุ สถานภาพการสมรส และรายได้ก่อนต้องโทษนั้น มีความสัมพันธ์กับมูลเหตุจูงใจในการกระทำผิดของผู้ต้องขัง ในคดีลักทรัพย์ เมื่อให้ผู้ต้องขังได้พิจารณาถึงมูลเหตุจูงใจในการกระทำผิดคดีลักทรัพย์ โดยการจัดลำดับจากมากไปหาน้อยตามลำดับ 1-10 ผลปรากฏว่า ลำดับที่ 1 เกิดจากความรู้เท่าไม่ถึงการณ์ ลำดับที่ 2 เกิดจากการไม่มีงานทำ ขาดรายได้ ลำดับที่ 3 เกิดจากความอยากรวย ต้องการทรัพย์สิน ลำดับที่ 4 เกิดจากปัญหาความขัดแย้งภายในครอบครัว ลำดับที่ 5 เกิดจากการที่เพื่อนชักชวน และต้องการให้เพื่อนยอมรับ ลำดับที่ 6 เกิดจากการติดยาเสพติดไม่สามารถคุมตัวเองได้ ลำดับที่ 7 เกิดจากความต้องการความท้าทายและสนุกตื่นเต้น ลำดับที่ 8 เกิดจากความต้องการทดลองทำตามผู้อื่นจากสื่อต่าง ๆ ลำดับที่ 9 เกิดจากการพักอาศัยในสภาพแวดล้อมที่เป็นแหล่งอาชญากรรม และลำดับที่ 10 เกิดจากความต้องการเรียกร้องความสนใจความอยากรด การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยแวดล้อมทางสังคม และปัจจัยทางจิตวิทยาที่มีความสัมพันธ์กับการกระทำผิดในคดีลักทรัพย์ของผู้ต้องขัง พบว่า ปัจจัยแวดล้อมทางสังคม ได้แก่ ค่านิยมของผู้ต้องขัง มีความสัมพันธ์ในทางลบกับมูลเหตุจูงใจในการกระทำผิดในคดีลักทรัพย์

จากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขัง สรุปได้ว่า ผู้ต้องขังกระทำผิดวินัยส่วนใหญ่มีมูลเหตุปัจจัยมาจากการไม่มีญาติมาเยี่ยมเมื่อเข้ามาอยู่ในเรือนจำ ทำให้เกิดความเครียด และภายในเรือนจำมีความแออัดเพราะจำนวนผู้ต้องขังมีจำนวนเพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ ทำให้เกิดการทะเลาะวิวาทกัน และการมีเวลารว่างมาก การฝึกวิชาชีพไม่เหมาะสมก่อให้เกิดการเล่านการพนันเกิดขึ้น การลงโทษไม่เหมาะสมกับความผิด และการเอาวัดเอาเปรียบของผู้ต้องขังด้วยกัน ซึ่งเป็นผลให้ผู้ต้องขังกระทำผิดวินัย จากการศึกษาแนวความคิดทางปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลต่อการกระทำผิดวินัยศึกษาปัญหาและความต้องการของผู้ต้องขัง กฎหมายและระเบียบข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยของผู้ต้องขัง รวมทั้งงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แต่ยังไม่มีการวิจัย ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังในเรือนจำจังหวัดสมุทรสาคร และจากแนวทางการทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องข้างต้น ผู้ศึกษาได้สรุปเป็นกรอบแนวความคิด ในการศึกษาเรื่องสาเหตุการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขัง ในเรือนจำจังหวัดสมุทรสาคร ดังนี้

1. ปัจจัยภูมิหลัง ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพการสมรส ลักษณะการกระทำผิดกำหนดโทษ และ ชั้น
2. ปัจจัยแวดล้อมและสังคม ได้แก่ ความสัมพันธ์ในครอบครัว กลุ่มเพื่อนผู้ต้องขัง สภาพแวดล้อมภายในเรือนจำ และเจ้าพนักงาน
3. ปัจจัยด้านจิตลักษณะ ได้แก่ ความรู้ และแรงจูงใจ

กรอบแนวความคิด

